

A l'art!

BUTLLETÍ TRIMESTRAL DEL MUSEU DE LA PESCA

Notícies fresques

El Museu de la Pesca és dipositari d'una part del fons documental de la Federació Territorial de Confraries de Pescadors de Girona.

Col·laboració en el rodatge d'una adaptació d' "El Cafè de la Marina", de Josep Maria de Sagarra.

Continuem treballant amb el sector pesquer local per tirar endavant el projecte de la pesca-turisme.

***A l'art
tothom hi té
part.***

Presentació

Tinc el goig de presentar-vos el primer número d'aquest nou butlletí que teniu a les mans, i que neix des de la Fundació Promediterrània amb la voluntat de poder fer arribar a tot el públic el dia a dia de l'activitat cultural i del patrimoni local que es gestiona des del Museu de la Pesca, l'Espai del Peix, la Càtedra d'Estudis Marítims, el Documentare o les Barques del Peix, mostrant des de l'ample ventall d'activitats quotidianes que s'hi generen, fins a les noves propostes i projectes.

Cada vegada tot és més electrònic, virtual, tot s'emmagatzema al núvol, però més enllà dels sistemes de difusió a través del web i de

les xarxes socials, el Facebook o el Twitter, des del Museu i amb aquest nou projecte es vol recuperar un canal tradicional, aquell que ens demana aturar-nos i destinar un espai del nostre temps per gaudir-ne.

Amb l'aparició d'aquest nou butlletí, la Fundació Promediterrània segueix mostrant la dinàmica emprenedora que aporta en tots i cadascun dels seus projectes, fent realitat aquesta publicació que d'una manera fresca i continuada s'aproparà a tota aquella gent que sent el patrimoni marítim i pesquer palamosí una mica com a propi.

Tal com ens ve a dir el seu títol i fent esment a les veus sempre sàvies dels pescadors "a l'art tothom hi té part", i amb aquesta

voluntat vull convidar-vos a participar activament en aquesta publicació, aportant els vostres coneixements relacionats amb la pesca, el seu patrimoni i la seva cultura, o bé fent arribar el nou butlletí a altres persones, amics o familiars. Finalment aprofito l'oportunitat que em dona aquest escrit de presentació per felicitar un cop més tot l'equip de la Fundació Promediterrània per aquest nou projecte i encoratjar-los en aquesta iniciativa que de ben segur obtindrà l'èxit desitjat. Enhorabona i per molts anys!

M. Teresa Ferrés i Àvila
Alcaldeessa de Palamós
Presidenta de la Fundació Promediterrània

SUMARI

Presentació	1
<i>Imatges que fan parlar, un any més</i>	2
<i>III Curs de navegació astronòmica</i>	2
<i>Pescadors i dofins a la Costa Brava</i>	2
Tallers de cuina i cursos d'ocupació a l'Espai del Peix	3
Els llibres de la Biblioteca del Cau de la Costa Brava	3
Què hi ha de nou?	3
<i>Palamós, Terra de Mar fa 10 anys</i>	4
Recordeu	4

A L'ART!

IMATGES QUE FAN PARLAR, UN ANY MÉS

I ja en són cinc! L'any 2009 vam iniciar l'activitat *Imatges que fan parlar* amb la idea de documentar millor les nostres col·leccions fotogràfiques. Amb l'ajuda del públic assistent hem desvetllat els noms dels personatges i els llocs que hi apareixen, i hem datat els esdeveniments.

Des de llavors han estat vint-i-set sessions i hem pogut visionar i documentar unes 1500 imatges, gràcies a la bona afluència d'un públic molt participatiu que ràpidament ha copsat la dinàmica de l'activitat.

Les *Imatges* es van programar volgutament en mesos que considerem propis de temporada baixa, de desembre a març, i des d'aquest any han compartit programa amb dues activitats més: les *Converses de Taverna*, iniciades l'any 2001 i *Mestres dels Fogons*, una activitat nova que es desenvolupa a l'Espai del Peix. Són tres activitats que tenen lloc en tres espais diferents, però que comparteixen una mateixa voluntat: recollir la memòria. Per això les hem agrupat en un mateix programa que porta per títol *Memòria Viva*.

Les Imatges que fan parlar tenen lloc al Museu de la Pesca des de 2009.

III CURS DE NAVEGACIÓ ASTRONÒMICA

Els darrers 25 i 26 de gener es va dur a terme al Museu de la Pesca el III curs de navegació astronòmica.

L'eix vertebrador d'aquesta nova edició, coincidint amb el tercer centenari del Concurs de la Longitud, va ser l'*Aventura de la Longitud*.

Es tractà d'un curs d'iniciació a l'astronomia, la navegació i a l'orientació adreçat a navegants i a totes aquelles persones interessades en l'astronomia.

La part més espectacular del curs van ser les sessions dins del planetari inflable, on es pot re-

produir l'esfera celeste de qualsevol punt del planeta a qualsevol dia o hora de l'any, fet que facilita notòriament la comprensió del temari.

El curs, com en les darreres edicions, el va impartir l'astrònom i divulgador Albert Pla, amb una llarga trajectòria en el món de la pedagogia i l'ensenyament astronòmic i comptà amb la participació de 14 alumnes que valoraren molt positivament l'experiència.

Alumnes del Curs de navegació astronòmica.

PESCADORS I DOFINS A LA COSTA BRAVA

El passat 12 de febrer el documentalista del Museu de la Pesca, Alfons Garrido, va parlar a Marsella (França) sobre la interacció de dofins i pescadors a la Costa Brava en el marc d'una jornada sobre recursos marins organitzada pel CNRS (Centre National de la Recherche Scientifique).

La comunicació va posar de manifest els problemes que ocasionaren els dofins (dofí llistat) i les roasses (dofí mular) als pescadors catalans des de mitjan segle XIX fins a la dècada de 1960.

La manca d'aliment i la proliferació de barques de pesca van empènyer aquests cetacis a menjar-se el peix emmallat i a estripar les xarxes, tot ocasionant grans pèrdues als pescadors.

Tot plegat va generar un sentiment de greuge entre els pescadors que motivà accions específiques d'extermini.

La contaminació i la sobrepesca han reduït a l'extrem les poblacions de dofins.

Avui dia ja no es pesquen i són una icona del conservacionisme del medi marí.

Participants en la jornada "Gestió i explotació dels recursos de la mar, de l'època moderna als nostres dies".

TALLERS DE CUINA I CURSOS D'Ocupació A L'Espai DEL PEIX

*Alumnes dels curss d'auxiliar d'hostaleria a l'Espai del Peix.
Foto Eva Ros*

Durant aquests primers mesos de l'any l'Espai del Peix ha reduït l'activitat tot adaptant-se a la veda biològica de les barques d'arrossegament de Palamós, i ha centrat l'acció en el vessant formatiu. Els nois i noies de la UEC de Palamós han vingut per fer tallers de cuina un cop per setmana. Aquests s'allargaran tot el segon trimestre lectiu.

Com cada any, i en conveni amb el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, s'han iniciat les classes pràctiques del Curs d'auxiliar d'hoteleria, cuina i serveis de restaurant i bar, del Pla de Transició al Treball PQPI

(Palamós i Palafrugell) amb 15 alumnes de 15 i 16 anys, que treballen sobretot el producte pesquer i la seva manipulació i cuina, aprofitant els recursos que ofereix l'Espai del Peix. Les classes s'han iniciat el gener i acabaran el juny.

El Consell Comarcal del Baix Empordà també ha confiat en l'Espai del Peix per fer les pràctiques dels seus alumnes dels cursos de cuina que organitzen en diferents poblacions del Baix i de l'Alt Empordà. Finalment, a mitjan mes de febrer, juntament amb el Departament de Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Palamós, i en conveni amb el Servei d'Ocupació de Cata-

lunya, s'ha iniciat el curs d'ajudant de cambrer on 15 persones s'estan formant per tal d'adquirir els coneixements necessaris per poder treballar en el sector de la hostaleria.

Després de Setmana Santa està previst un segon curs, en aquest cas, d'ajudant de cuina. Aquestes activitats desenvolupades a l'Espai del Peix es complementen amb visites de centres escolars de primària, secundària i d'escoles d'hostaleria per a fer tallers i activitats, fent que aquest equipament compleixi un dels seus objectius fundacionals lligat amb la formació.

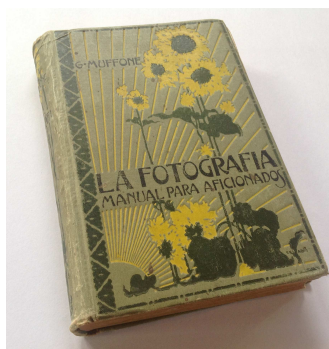
ELS LLIBRES DE LA BIBLIOTECA DEL CAU DE LA COSTA BRAVA

G. Muffone, **La Fotografia. Manual para aficionados**, 1914, 2a edició. Traduït de la segona edició italiana per Miquel Domenge Mir (enginyer), editat a Barcelona per Gustavo Gili Editor. Adquirit a la llibreria F. Geli de Girona. Aquesta obra, que va ser premiada a l'Exposició Internacional de Florència, consta de 456 pàgines en 62 capítols i amb 100 il·lustracions i reproduccions fotogràfiques. És un llibre molt amè, escrit amb la intenció d'adreçar-se a aquelles persones interessades en la fotografia des d'un punt de vista de

l'amateur i fins i tot fent apologia d'aquest paper d'"aficionat" comparant-lo amb el pintor que recorre el territori amb el cavallet i les pintures per captar quelcom del paisatge.

Amb aquest esperit aborda tots els temes possibles des de la història de la fotografia passant per la llum, les càmeres, les plaques, les lents, la sensibilitat, el procés de revelat, el retoc de negatius, l'estètica, el paisatge, la fotografia des de punts elevats, la fotografia nocturna, el cinematògraf, o

els colors... i un munt de temes relacionats que van fer d'aquest manual una eina utilíssima tal com es desprèn de les notes manuscrites que es troben a

En aquesta secció recuperem un element del fons del Museu El Cau de la Costa Brava, precursor del Museu de la Pesca.

En aquest cas, un volum de la Biblioteca del Cau que incorporà fons de les biblioteques dels casinos del municipi que anaven tancant, i posteriorment, de la Casa de Cultura de Palamós.

QUÈ HI HA DE NOU?

Gener: El senyor **Josep Donat** va fer donació de sis recanvis o camises per a llum de benzina.

El senyor **Miquel Martí** va fer donació de dues paneres per vendre peix i tres surets per fer la vora de les cofes de palangre. També va donar un diploma de la Sociedad de Salvamento de Naufragos i una medalla del III Concurs de Dibuix de Temes Mariners organitzat per la Confraria de Pescadors de Palamós, de l'any 1983.

Febrer: El senyor **Pere Gotarra**, fill d'Antoni Gotarra, de Tossa de Mar, va fer donació de sis xarxes de sardinal, seixanta bornois, tres paneres petites per vendre peix, un llum de butà per a la pesca de peix blau, i dos bufadors per a encendre'n la flama. Aquestes xarxes de sardinal que van ser armades pel seu avi, Salvador Gotarra Planellas, cap als anys 30 del segle XX, són de malla de 10 i de 11, perquè servien per capturar sardina de bona mida per fer-ne conserva.

El senyor **Adrià Martí**, de Palamós, ha fet donació d'un model a escala de l'embarcació d'arrossegament *Asunción Figueras*.

La **Federació Territorial de Confraries de Pescadors de Girona** ha cedit en dipòsit una part del seu fons documental que passarà a conservar-se al Museu de la Pesca.

Els senyors Pere i Antoni Gotarra davant de casa seva, a Tossa de Mar.

Atenció als visitants. Informació i reserves

Moll pesquer, s/n
Tel. 972600424
tinglado@palamos.cat
www.museudelapesca.org
www.espai del peix.org

Administració

Pl. Països Catalans, s/n
Tel. 972601244
museudelapesca@palamos.cat

Redacció: Miquel Martí, Glòria Naco, Núria Teno, Raül Mata, Alfons Garrido, Jaume Badias, Xavier Martínez, Mar Ribot, Margaret Esders, Ramon Comes, Joan Cuadrat, Ramon Boquera

Podeu seguir les notícies sobre el Museu de la Pesca i l'Espai del Peix també a :

“El museu de la Pesca té per missió salvaguardar, conservar, estudiar i difondre el patrimoni marítim i pesquer de la Costa Brava, obrir-lo a la participació de la comunitat perquè l’herència cultural i natural del territori contribueixi com a element de qualitat al desenvolupament social, econòmic i cultural de la societat.”

PALAMÓS, TERRA DE MAR FA 10 ANYS

17 i 18 de maig de 2014

Els propers 17 i 18 de maig tindrà lloc al port de Palamós una nova edició del Festival Mariner **Palamós Terra de Mar**.

El festival *Palamós Terra de Mar*, edició rere edició, ha consolidat una festa on les embarcacions tradicionals són el pal de paller d'un programa farcit d'activitats no només estrictament relacionades amb la navegació tradicional, sinó que puguin ser d'interès o divertir públics diversos en interessos, preferències o edat, sense perdre de vista l'orientació patrimonial i cultural.

El fil conductor d'aquesta nova edició, que enguany compleix 10 anys, serà la *Pescaturisme* i

els productes del mar. Podrem descobrir, doncs, les sortides amb els pescadors professionals de Palamós que es desenvoluparan el proper estiu i els productes pesquers més representatius de la llotja palamosina.

Com a les darreres edicions, i a part del reconeixement als vaixells tradicionals, i enguany al món de la pesca i els productes del mar, s'ha programat un gran nombre d'activitats complementàries en àmbits molt diversos: lúdic i recreatiu, cultural, esportiu, tradicional o gastronòmic entre d'altres.

Us hi esperem!

Imatge de l'anterior edició del festival mariner Palamós, Terra de Mar. Foto Q. Esteve

RECORDEU:

- 11/04 Converses de Taverna: *Barraques de pescadors a la Costa Brava*; 17/05 Els Mestres dels Fogons: *Els ranxeros a les barques de pesca*; 13/06 Converses de Taverna: *La cuina marinera*. Final del programa *Memòria Viva* a l'Espai del Peix
- **Cada divendres a la tarda:** visita a la subhasta del peix
- **Cada dissabte al matí:** taller de cuina marinera, a l'Espai del Peix
- **Dissabtes migdia i vespre:** *Show cooking*, demostració i degustació de cuina marinera, a l'Espai del Peix
- **Cada primer diumenge de mes:** portes obertes al Museu de la Pesca
- Fins al 21 d'abril, exposició temporal “Acqua, Domini i Mites”.
- 21 de juny: 1a nit d'estiu, cantada d'havaneres i presentació de les activitats d'estiu del Museu de la Pesca

Col·laboren: